NÕUKOGU

NÕUKOGU SOOVITUS,

12. oktoober 2005,

kolmandate riikide kodanike Euroopa Ühenduses teadusuuringute tegemiseks riiki lubamise hõlbustamise kohta

(2005/762/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 63,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, [1]

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, [2]

võttes arvesse regioonide komitee arvamust [3]

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa teaduspoliitika konsolideerimise ja sellele struktuuri andmise eesmärgil pidas komisjon jaanuaris 2000 vajalikuks luua Euroopa teadusruumi, mis oleks ühenduse tulevase tegevuse keskne element kõnealuses valdkonnas.

(2) Toetades Euroopa teadusruumi ideed, seadis Euroopa Ülemkogu Lissaboni kohtumisel märtsis 2000 ühendusele eesmärgiks saada aastaks 2010 kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmuspõhiseks majandusjõuks maailmas.

(3) Majanduse globaliseerumine nõuab teadlaste suuremat liikuvust, tunnistati Euroopa Ühenduse kuuendas raamprogrammis, [4] kui Euroopa Ühendus avas oma programmid suuremal määral ka väljastpoolt Euroopa Liitu pärit teadlastele.

(4) Euroopa Ülemkogu Barcelona kohtumisel märtsis 2002 seatud eesmärgi täitmiseks, milleks on saavutada 3 % SKT investeerimine teadusuuringutesse, vajab ühendus hinnanguliselt 700 000 teadlast. Kõnealuse eesmärgi saavutamiseks tuleks võtta mitmeid vastastikku seotud meetmeid, näiteks teaduskarjääri noortele köitvamaks muutmine, naiste osalemise edendamine teadusuuringutes, teadusalaste koolitus- ja liikuvusvõimaluste suurendamine, teadlaste tööalaste väljavaadete parandamine ühenduses ja ühenduse avamine kolmandate riikide kodanikele, et nad saaksid ühisesse piirkonda siseneda ja seal reisida teadusuuringute eesmärgil.

([1]) 12. aprilli 2005. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

([2]) ELT C 120, 20.5.2005, lk 60.

([3]) ELT C 71, 22.3.2005, lk 6.

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta otsus nr 1513/2002/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse kuuendat raamprogrammi, mille eesmärk on toetada Euroopa teadusruumi loomist ja innovatsiooni (2002–2006) (ELT L 232, 29.8.2003, lk 1). Otsust on muudetud otsusega nr 786/2004/EÜ (ELT L 138, 30.4.2004, lk 7).

(5) Kuni nõukogu 12. oktoobri 2005. aasta direktiivi 2005/71/EÜ kolmandate riikide kodanike teadusuuringute eesmärgil riiki lubamise erimenetluse kohta [1] vastuvõtmiseni, kutsutakse liikmesriike käesoleva soovitusega üles hõlbustama juba praegu selliste isikute riiki lubamist.

(6) Teadlaste nappuse tõttu ühenduses ja seoses vajadusega soodustada nende riiki lubamist, tuleks astuda samme, mis soodustaksid juurdepääsu teadusuuringutega seotud töökohtadele tööturul, näiteks loobuda tööloa nõudest.

(7) Konkurentsivõime ja atraktiivsuse tagamiseks rahvusvahelisel tasandil peaksid liikmesriigid lihtsustama ja kiirendama teadlastele viisade ja elamislubade väljastamise ja pikendamise korda.

(8) Käesoleva soovituse rakendamine ei tohi soodustada ajude äravoolu tärkava majandusega maadest või arengumaadest. Seepärast tuleks teadlaste integreerimiseks nende päritoluriigis ja teadlaste liikuvuse soodustamiseks võtta koostöös päritoluriikidega abimeetmeid tervikliku migratsioonipoliitika kehtestamise eesmärgil. Sellega seoses peaksid liikmesriigid püüdma saavutada tasakaalu kolmandate riikide teadlaste vastuvõtmise ja nende päritolumaa teadusuuringute vajaduste hindamise vahel. Seejuures peaksid nad võtma arvesse ka teadlaste isiklikku olukorda, eelkõige kui asjaomasel isikul on lepingulised sidemed oma päritolumaa teadusasutusega.

(9) Perekondade taasühinemisega seotud küsimused on teadlastele otsustava tähtsusega, kui nad langetavad otsust selle kohta, kas valida ühendus oma teadusuuringute asukohaks, mistõttu peaksid liikmesriigid hõlbustama teadlaste perekondade taasühinemist, näiteks seoses küsimustega, mis puudutavad pereliikmete juurdepääsu tööturule ning pereliikmete võimalust esitada sellekohane taotlus, kui nad viibivad ametlikult asjaomase liikmesriigi territooriumil.

(10) Pereliikmetele väljastatavate elamislubade kehtivusaja määratlemisel peaksid liikmesriigid võtma arvesse seda, kas asjaomasel isikul tuleks lõpule viia oma õpingud.

(11) Teadlaste riiki lubamise menetluste täiustamiseks tuleks soodustada teabe ja heade tavade vahetamist. Käesolevas soovituses osutatakse ka pädevate ametiasutuste vahelistele kontaktidele ja võrgustikele kui teguritele, mis aitavad menetlusi täiustada. Teadlastele on oluliseks teabeallikaks eelkõige üleeuroopaline teadlaste liikuvuse veebiportaal ja samuti sarnased siseriiklikud allikad.

(12) 2003. aasta ühinemisakti kohaselt on toonased liikmesriigid kohustatud eelistama siseriiklike meetmete või kahepoolsetest lepingutest tulenevate meetmete kohaldamise ajal oma tööturule juurdepääsu võimaldamisel kolmandate riikide kodanikest töötajatele liikmesriikide kodanikest töötajaid.

(13) Teises liikmesriigis seaduslikult elavaid ja töötavaid Eesti, Küprose, Leedu, Läti, Malta, Poola, Slovakkia, Sloveenia, Tšehhi Vabariigi ja Ungari võõrtöötajaid ja nende perekondi või Eestis, Küprosel, Leedus, Lätis, Maltal, Poolas, Slovakkias, Sloveenias, Tšehhi Vabariigis ja Ungaris seaduslikult elavaid ja töötavaid teise liikmesriigi võõrtöötajaid ja nende perekondi ei kohelda piiravamalt kui vastavalt selles liikmesriigis või Eestis, Küprosel, Leedus, Lätis, Maltal, Poolas, Slovakkias, Sloveenias, Tšehhi Vabariigis ja Ungaris elavaid ja töötavaid kolmandate riikide võõrtöötajaid ja nende perekondi.

(14) Käesolev soovitus austab põhiõigusi ja on kooskõlas eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhimõtetega.

(15) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ning ilma, et see piiraks nimetatud protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva soovituse vastuvõtmisel ning see ei kuulu tema suhtes kohaldamisele.

(16) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ning ilma et see piiraks nimetatud protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Ühendkuningriik käesoleva soovituse vastuvõtmisel ning see ei kuulu tema suhtes kohaldamisele.

[1] Vt käesoleva ELT lk 15.

(17) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva soovituse vastuvõtmisel ning see ei kuulu tema suhtes kohaldamisele,

SOOVITAB LIIKMESRIIKIDEL:

1) teadusuuringute tegemiseks riiki lubamise osas:

   a) soodustada teadlaste ühendusse lubamist, luues neile soodsad tingimused teadusuuringute tegemiseks, eelistatavalt kas vabastades nad tööloa nõudest või siis väljastades tööloa automaatselt või kiirmenetluse korras;

   b) hoiduda kolmandate riikide kodanike teadusuuringuteks riiki lubamise piiramiseks kvootide kehtestamisest;

   c) tagada kolmandate riikide kodanikele võimalus töötada teadlasena, sealhulgas võimalus vajadusel tööloa pikendamiseks või uuendamiseks;

2) elamislubade osas:

   a) väljastada kolmandate riikide kodanikele teadusuuringute tegemiseks taotletud elamisload võimalikult kiiresti ja hõlbustada kiirmenetlust;

   b) tagada kolmandate riikide kodanikest teadlaste elamisloa pikendamine;

   c) kaasata järk-järgult teadusasutused teadlaste riiki lubamise menetlusse;

3) perekondade taasühinemise osas hõlbustada ja toetada pereliikmete taasühinemist, pakkudes neile soodsaid ja atraktiivseid tingimusi ja menetlusi;

4) operatiivkoostöö osas:

   a) hõlbustada teadlaste juurdepääsu asjakohasele teabele ja edendada teabe kättesaadavust kõikidest asjakohastest teabeallikatest;

   b) soodustada kontaktisikute võrgustiku loomist pädevates asutustes;

   c) ergutada teadusorganisatsioone selliseid võrgustikke arendama;

   d) teavitada komisjoni meetmetest, mis nad on vastu võtnud kolmandate riikide teadlaste riiki lubamise hõlbustamiseks.

Luxembourg, 12. oktoober 2005

Nõukogu nimel

eesistuja

C. CLARKE